

Pohyb kontinentov

- zemská kôra je rozlámaná na jednotlivé **litosferické dosky**, na ktorých sa nachádzajú kontinenty. Tie sa pohybujú niekoľko cm za rok.

Pohyby litosférických dosiek:

1) Vzdialovanie (od seba):

- na rozhraní lit. dosiek vystupuje magma a vzniká nová kôra - **rift** (napr. Stredoatlantický chrbát/rift)
- na súši - pevnina sa láme - Island alebo Východoafrický rift

2) Približovanie (k sebe):

- lit. dosky sa buď **zrážajú**, stláčajú a pritom sa vrásnia → vznikajú pásmové pohoria (napr. Himaláje vznikli zrážaním Indoaustrálskej a Eurázijskej lit. dosky)
- alebo sa pod seba **podšúvajú**, resp. **nasúvajú** na seba. Takto vznikajú pohoria, ale i hlbokomorské priekopy
- časté sú zemetrasenia a sopečná činnosť (napr. Ohnivý kruh okolo Tichooceánskej lit. dosky)

3) Kĺzanie (popri sebe):

- vznikajú tzv. **transformné zlomy** (napr. zlom San Andreas v Kalifornii)

Pohyb kontinentov:

- na začiatku druhohôr existoval jeden superkontinent **Pangea**. Ten sa časom rozpadol na **Lauráziu** (Sev. Amerika, Eurázia) a **Gondwanu** (Juž. Amerika, Afrika, India, Austrália, Antarktída). Medzi nimi bolo more **Tethys**.